02/05/2020

Ο Καθηγητής Χρήστος Οικονόμου για το άνοιγμα των ναών στην Κύπρο

/ Επικαιρότητα

Με ιδιαίτερη χαρά και ικανοποίηση επικροτώ τη συμφωνία του Αρχιεπισκόπου Κύπρου με τον Εντιμότατο Υπουργό Υγείας της Κυπριακής Δημοκρατίας, για το καθημερινό άνοιγμα των ιερών ναών από τις 7.30 π.μ. έως τις 6.30 μ.μ., από τις 4 Μαΐου. Η συμφωνία αυτή ευθυγραμμίζεται πλήρως τόσο με τις δύο προηγούμενες Επιστολές μου όσο και με τη σχετική Επιστολή των 400 και πλέον Ιατρών και Νοσηλευτών, προς τον Εξοχώτατο Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο και την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Κύπρου.

Επικροτώ, επίσης, τη διευκρίνηση του Μακαριωτάτου, την οποία έκανε χθες το βράδυ στο κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων της Κρατικής τηλεόρασης, ότι, δηλαδή, η συγκεκριμένη Εγκύκλιος αφορά αποκλειστικά και μόνο την Αρχιεπισκοπική Περιφέρεια, αφού η κάθε Μητροπολιτική Περιφέρεια έχει τον οικείο Μητροπολίτη της, ο οποίος και μπορεί να χειρισθεί το θέμα αυτό.

Η εν λόγω συμφωνία πιστεύω ότι ικανοποιεί ταυτόχρονα, έστω και εν μέρει, το περί δικαίου αίσθημα και τη θρησκευτική ελευθερία τόσο του Χριστεπωνύμου πληρώματος της Εκκλησίας της Κύπρου, όσο και των άλλων Χριστιανικών Ομολογιών και Θρησκειών.

Θεωρώ, βεβαίως, ότι θα έπρεπε να υπάρξει μεγαλύτερη ποιμαντική μέριμνα, ούτως, ώστε να ικανοποιήσουμε τον πόθο και τη δίψα των πιστών μελών της Εκκλησίας μας, προκειμένου ο αριθμός των εκκλησιαζομένων να είναι ανάλογος των τετραγωνικών διαστάσεων κάθε ναού και όχι να περιορίζεται στους 10 για όλους τους ναούς. Ο αριθμός των 10 εκκλησιαζομένων μπορεί, ενδεχομένως, να είναι ικανοποιητικός σε ένα μικρό ναό, ενώ αντίστοιχα ο αριθμός αυτός σε μεγαλύτερους ναούς να είναι πολύ μικρός. Ας μην ξεχνάμε ότι το μέτρο αυτό, της παρουσίας ατόμων με βάση τα τετραγωνικά κάθε χώρου, ήδη ισχύει και είναι σε εφαρμογή και σε άλλες περιπτώσεις από την αρχή της επιβολής των περιοριστικών μέτρων για την πανδημία του κορωνοϊού.

Ασφαλώς, στην περίπτωση αυτή, είναι σαφές ότι θα τηρηθούν όλα τα προβλεπόμενα από τους Ειδικούς Λοιμωξιολόγους και άλλους Επιστήμονες, ενδεικνυόμενα μέτρα υγιεινής για μας και τους συνανθρώπους μας. Οι οδηγίες της Αρχιεπισκοπικής Εγκυκλίου για τους ναούς της Αρχιεπισκοπικής Περιφέρειας καλύπτουν τις βασικές λατρευτικές ανάγκες των πιστών σε πρώτη φάση.

Ωστόσο, εδώ έχουμε να παρατηρήσουμε ότι αναμέναμε την κανονική επαναλειτουργία των ναών στις 27 Μαΐου, ημέρα Τετάρτη, για τον Εορτασμό της Αποδόσεως της εορτής του Πάσχα αντί την 1η Ιουνίου, που εισηγήθηκε η Επιστημονική Επιτροπή στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Ας μην ξεχνάμε, ότι για την ημερομηνία αυτή είχε προϊδεάσει τον λαό και ο Μακαριώτατος, πριν από τη συνάντησή του με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, με δημόσια δήλωσή του, την Τρίτη (07/04).

Εξ άλλου, πιστεύω, ότι αυτό το αυτονόητο, θα το αποφασίσει έγκαιρα η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Κύπρου, η οποία ούτως ή άλλως επιβάλλεται να συνέλθει την πρώτη εβδομάδα μετά την Διακαινήσιμο Εβδομάδα, όπως προνοεί και ο Καταστατικός Χάρτης της Εκκλησίας της Κύπρου, ώστε στη συνέχεια να το διασφαλίσει ο Μακαριώτατος σε συνεννόηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Αυτό το οποίο θέλουμε να πιστεύουμε είναι ότι όλοι οι Χριστιανοί αδελφοί μας θα επιδείξουν απόλυτη συμμόρφωση στους κανόνες υγιεινής και θα αποφύγομε την όποια αύξηση κρουσμάτων στην Κύπρο. Οπότε θα φανεί ότι και οι 4 μέρες διαφοράς από τις 27 Μαΐου μέχρι την 1η Ιουνίου δεν παίζουν ιδιαίτερο ρόλο,

προκειμένου να βιώσει ο Ορθόδοξος Κυπριακός λαός, έστω και για λίγο, ό,τι στερήθηκε τη Μεγάλη και λαμπροφόρο ημέρα της Αναστάσεως του Χριστού και θα το ζήσει στην Απόδοση της εορτής του Πάσχα. Άλλωστε, είναι γνωστό, ότι στην Ελλαδική Εκκλησία έχει ήδη επιτραπεί η πλήρης και κανονική λειτουργία των Ναών στις 16 Μαΐου, σε αντιδιαστολή με τη δική μας, την 1η Ιουνίου.

Επί της προκειμένης Αρχιεπισκοπικής Εγκυκλίου έχομε να παρατηρήσομε, ότι όσοι πρόκειται να συμμετάσχουν των Αχράντων Μυστηρίων οφείλουν να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι και να έχουν συμμετάσχει στη θεία Λειτουργία. Για όσους είναι ασθενείς ή ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες, εισηγούμαστε να υπάρξει η δυνατότητα της επίσκεψης των ιερέων στο σπίτι τους και της μετάδοσης σ' αυτούς της θείας Ευχαριστίας, αφού και αυτοί αξιοποιήσουν προηγουμένως τη δυνατότητα παρακολούθησης της θείας Λειτουργίας από τους τηλεοπτικούς τους δέκτες και αναγνώσουν προηγουμένως την Ακολουθία της Θείας Μεταλήψεως.

Κλείνοντας, θέλουμε να κάνουμε και μια τελευταία θεολογική επανόρθωση των Κυβερνητικών ανακοινώσεων τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Κύπρο, οι οποίες αναφέρονται σε ατομική προσευχή ή ατομική λατρεία στον ναό. Στον ναό πραγματοποιείται συγκέντρωση του λαού του Θεού για λατρεία του Τριαδικού Θεού και συμμετοχή του στην τέλεση του Μυστήριου της θείας Ευχαριστίας και μετάληψη του Αχράντου Σώματος και του Τιμίου Αίματος του Κυρίου μας, «εις άφεσιν αμαρτιών και ζωήν την αιώνιον». Γι' αυτό η ατομική προσευχή ή ατομική λατρεία στον ναό είναι άγνωστη στην Ορθόδοξη λειτουργική Θεολογία. Αυτό αφορά στην κατ' οίκον ή την κατά μόνας προσευχή του κάθε πιστού.

Χριστός Ανέστη.

Καθηγητής Χρήστος Κ. Οικονόμου
τ. Πρόεδρος και Κοσμήτορας της Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης
Πρόεδρος του Τμήματος Θεολογίας του Πανεπιστημίου Λευκωσίας

Λευκωσία, 2 Μαΐου 2020